

**МЕЖДИННА ОЦЕНКА
НА
ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ
ОБЩИНА СТАМБОЛОВО**

Септември 2008 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на използваните съкращения	3
Европейска рамка на регионалното развитие и социалното сближаване	4
Националната политика за регионално и местно развитие	6
Необходимост от оценка и актуализация на ОПР	10
Основни приоритети на европейската и националната политика 2007-2013 г.	13
Индикатори за оценка	16
Оценка на първо началните резултати от изпълнението на Програмата на ОПР	23
Оценка степента на постижението на целите на ОПР	25
Оценка на използването на финансовите ресурси и процедурите за управление и наблюдение	42
Препоръки направени на базата на междинната оценка	44
Заключение	46
Приложение. Реализирани проекти от Община Стамболово	48

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМСП - Агенция за малки и средни предприятия

МСП – Малки и средни предприятия

БВП - Брутен вътрешен продукт

БДС – Брутна добавена стойност

ЕС – Европейски съюз

ЕФРР – Европейски фонд за регионално развитие

ЗООС – Закон за опазване на околната среда

ЗРР – Закон за регионалното развитие

ИКТ – Информационни и комуникационни технологии

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

МОСВ – Министерство на Околната среда и Водите

НАСЕМ - Национална Автоматизирана Система за Екологичен Мониторинг

НИРД – Научно изследователска и развойна дейност

НПО – Неправителствени организации

НСИ – Национален статистически институт

НСРР – Национална стратегия за регионално развитие (2005-2015)

ООС – Опазване на околната среда

ПДК - Пределно допустима концентрация

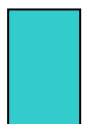
РИОСВ – Регионална инспекция за околна среда и води

ПРР - План за регионално развитие

САПАРД – Програма за присъединяване в областта на земеделието и селските райони

ЮЦРП – Южен централен район за планиране

SWOT – Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите

ЕВРОПЕЙСКА РАМКА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
СОЦИАЛНОТО СБЛИЖАВАНЕ

Нуждата от актуализация на ОПР на община Стамболово е следствие от новата европейска и национална политика в областта на регионалното развитие и социално сближаване, както и новата политика в областта на европейските структурни фондове.

След последното разширяване през януари 2007 г. различията в състоянието на 270-те региона на ЕО определено се задълбочиха. Тяхното преодоляване стана основна задача на ЕС. Три са приоритетните цели, върху които се фокусират действията на европейските институции през 7 годишния период използвайки потенциала на СФ и Кохезионния фонд. Това са:

Цел 1. Сближаване/конвергенция/, е насочена към подкрепа на растежа и сближаване на работни места в най-слаборазвитите страни членки и региони. Финансирането на тази цел е от ЕФРР, ЕСФ и от Кохезионния фонд. Обект на интервенции са районите на ниво NUTS 2.

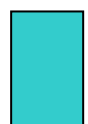
Цел 2. Регионална конкурентноспособност и заетост, предполага укрепване на конкурентноспособността на регионите извън слаборазвитите (по цел 1), чрез подкрепа на предприемачеството, насърчаване на икономическите промени в индустриални, градски, селски области.

Цел 3. Териториално сътрудничество, е насочено към подкрепа на кооперирането между отделни региони по важни за тях и Общността въпроси. Чрез кооперирането се цели да се създадат транснационални и трансрегионални мрежи. Източник на финансиране е ЕФРР.

Документи на ЕС представящи кохезионната политика включват:

- Лисабонската стратегия, акцентираща върху растежа на заетост и ролята на местните и регионалните власти като ключови актьори в стратегията;
- Стратегически насоки за развитие на Общността (2007-2013) са методическите указания за съставянето на документи на страните членки, описващи принципите и приоритетите на кохезионната политика. Подчертават връзката на териториалното сближаване и на териториалното сътрудничество и активизирането на регионалното сътрудничество;
- Четвъртия доклад за икономическо и социално сближаване на ЕС /септември 2007/ обръща внимание върху необходимостта от по-балансирано разпределение на БВП с носно ЕСФ;

Основната цел на регионалната политика на ЕС е да насърчи ускореното социално и икономическо сближаване в Съюза. Регионалната политика на ЕС се основава на финансовата солидарност, доколкото част от приноса

на страните-членки към бюджета на Общността се насочва към по-малко проспериращите региони и социални групи. Страните-членки прилагат европейска регионална политика финансирана чрез средствата на ЕС (Структурните Фондове и Фонд "Сближаване"), която отразява тази солидарност между гражданите на Общността. Структурните Фондове са механизма, посредством който финансовите ресурси са пренасочват към по-слабо развитите региони в страните-членки. Ролята на ЕС обаче не се свежда само до финансовия принос. Чрез своята регионална политика ЕС налага своето виждане за развитието, планирано на местно ниво. Когато е необходимо, тя се намесва и допринася за развитието на вътрешния пазар, икономическия и валутен съюз. След приемане на регламентите за регионална подкрепа за периода 2007-2013 г., Европейската Комисия представя своите приоритети за стратегическото планиране в областта на икономическото и социално сближаване.

Ръководният принцип на регионалната политика на ЕС към настоящия етап, е да продължи концентрацията върху подкрепата за регионите, които изостават в своето развитие, т.е. тези които имат най-големи проблеми от гледна точка на инфраструктура, създаване на икономическа активност и обучението.

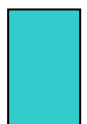
Съгласно принципа на допълняемост, който е определящ за политиката за сближаване на ЕС, ресурсите на Съюза допълват, а не заместват националните ресурси. Отговорността за прилагането на този принцип в контекста на цел "Регионална конкурентоспособност и заетост" и цел "Европейско териториално сътрудничество" принадлежи на държавите-членки на ЕС. За регионите по цел "Конвергенция" прилагането на принципа на допълняемост подлежи на проверка от страна на Европейската комисия.

Структурните фондове (СФ) са основният инструмент на Европейския Съюз за провеждането на неговата Регионална политика. Една от основните цели на тази политика е постигането на по-голямо икономическо и социално сближаване между страните-членки, известно още като Кохезионна политика или Кохезия. В рамките на тази политика, посредством Структурните фондове, се преразпределят средства от по-богатите към по-бедните региони на ЕС.

Доброто финансово управление на бюджета на ЕС, предназначен за Структурните фондове, се изразява в споделената отговорност между държавите-членки и Европейската комисия. Съвместното /споделеното/ управление предполага ясно разграничение и разпределение на отговорностите между различните субекти, заинтересовани от изпълнението на бюджета на Общността.

Основните регламенти свързани със структурните фондове са:

- Регламент на ЕК No 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие;
- Регламент на ЕК No 1081/2006 относно Европейския социален фонд;
- Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейска група за териториално сътрудничество;

Междинна оценка на Общинския план за развитие

- Регламент (ЕО) № 1083/2006 относно общите разпоредби за ЕФРР, ЕСФ и КФ;
- Изменение на Регламент на ЕК No 1083/2006;
- Регламент (ЕО) № 1084/2006 относно Кохезионния фонд;
- Регламент (ЕС) № 1828/2006 от 8 декември 2006 г., разясняващ правилата за изпълнение на Регламент на Съвета (ЕС) № 1083/2006, определящ общите разпоредби относно Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и Регламент (ЕС) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за Европейския Фонд за регионално развитие.
- Изменение на Регламент на ЕК No 1828/2006;
- Глава 21 "Регионална политика и координация на структурните инструменти" (CONF-BG 56/01) и Общата позиция на Европейския съюз по Глава 21 (CONF-BG 80/01).

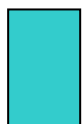
НАЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Стратегическото планиране осигурява желаната стратегическа ориентация на регионалната и местната политика, като дефинира необходимите промени в нея. То определя ключовите проблеми на местното развитие. Оценката на съществуващия потенциал за развитие оразмерява конкретните нужди на територията, а оценката на резултатите от изпълнението на стратегическите планови документи се прави на базата на отчетената ефективност на прилаганите инструменти, подпомагащи местното развитие. Тази оценка, може да бъде предварителна, текуща, междинна или последваща. Тя осигурява базата за ефективно прилагане на новите инструменти в подкрепа на интегрираното регионално и местно развитие.

Плановете за развитие на общините за периода 2007 - 2013 година са най-важният стратегически документ, осигуряващ "вход" към националните и европейски финансови ресурси на общинско ниво. Те бяха изготвени през 2004 - 2005 г. в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие и стратегическите документи от по-висок ранг, съществуващи към онзи момент.

Националната нормативна рамка, регламентираща регионалното развитие включва:

- Закона за регионалното развитие /ЗРР/; Подзаконова нормативна уредба към ЗРР; Закон за опазването на околната среда; Закон за устройството на територията;
- Закона за устройството на Черноморското крайбрежие;
- Националния план за развитие;

- Националната стратегическа референтна рамка;
- Националният стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2007-2013;
- Оперативните програми за периода 2007-2013.

С оглед целесъобразно разпределение на помощта по Структурните фондове, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство, Европейската инвестиционна банка и други финансови инструменти и институции в България е изграден координационен механизъм.

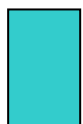
За осигуряване на координацията при подготовката на стратегическите програмни документи с Постановление № 171 на Министерския съвет от 2002 г. е създаден Координационен съвет по Националния стратегически план и Националната стратегическа референтна рамка за периода 2007-2013 г., председателстван от Министъра на финансите. Членове на Съвета са заместник-министри на всички министерства, ангажирани в управлението на помощта от ЕС. Съветът координира дейността на работните групи по подготовка на стратегическите планови документи, по СФ, КФ, ЕЗФРСР и ЕФР.

Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) е приета на 21.12.2006 г. и е изготвена в съответствие с чл.27 и чл.28 от Регламента на Съвета на ЕС 1083/2006г. Тя следва принципите, заложиени в Лисабонската стратегия, Интегрираните насоки към нея и Европейската стратегия по заетост.

НСРР определя основните цели на политиката и приоритетите за развитие през програмния период 2007-2013 г. на базата на обширен анализ на различията в развитието на страната, идентифицирани в Националния план за развитие 2007-2013 г. и в Националната програма за реформи.

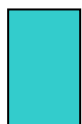
Визията на България за развитие като държава-членка на ЕС е към 2015 г. да стане конкурентоспособна страна-членка на ЕС с високо качество на живот, доходи и социална чувствителност на обществото. Основните цели и приоритети за развитието на България, ще бъдат изпълнени на базата на следните оперативни програми и национални стратегически планове:

1. ОП «Транспорт»;
2. ОП «Околна Среда»;
3. ОП «Развитие на човешките ресурси»;
4. ОП «Развитие на конкурентноспособността на българската икономика»;
5. ОП «Административен капацитет»;
6. ОП «Регионално развитие»;
7. ОП «Техническа помощ»;
8. Национален стратегически план за развитие на селските райони и Програма за развитие на селските райони;
9. Национален стратегически план за рибарство и ОП Рибарство.

Тази политика се конкретизира в постановленията на Министерския съвет, свързани с оперативните програми:

- ПМС № 258/24.10.2007г. За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Транспорт“, съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007 – 2013г.
- ПМС № 249/17.10.2007г. - За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда“ 2007 – 2013г., съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз
- ПМС № 245/09.10.2007г. - За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007 – 2013г.
- ПМС № 236/27.09.2007г. - За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика 2007 – 2013г.“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие
- ПМС № 231/20.09.2007г. - За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския социален фонд, за финансовата рамка 2007 - 2013г.
- ПМС № 215/05.09.2007г. - За определяне на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Техническа помощ“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007 – 2013г.
- ПМС № 199/29.08.2007г. - За приемане на Национални правила относно Европейските обединения за териториално сътрудничество
- ПМС № 194/13.08.2007г. - За управление на изпълнението на инфраструктурни проекти, финансирани със средства от Европейския съюз
- ПМС № 523/31.07.2007г. - За определяне на органи за управление, партниране, наблюдение, контрол и техническо съдействие за изпълнение на програмите за Европейско териториално сътрудничество през периода 2007 – 2013г., в които Република България участва като страна – членка на Европейския съюз
- ПМС № 180/27.07.2007г. - За приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд, за финансовата рамка 2007 – 2013г.
- ПМС № 121/31.05.2007г. - За определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския Съюз и по Програма ФАР на Европейския Съюз.

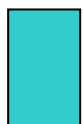
Междинна оценка на Общинския план за развитие

- ПМС№70 от 4 април 2008 г. за изменение и допълнение на Постановление на Министерския съвет 121 от 21 март 2007 г.
- ПМС № 62/21.03.2007г. - За приемане на национални правила за допустимост на разходите по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013г.
- ПМС № 55/12.03.2007г. - За условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз
- ПМС № 6/19.01.2007г. - За създаване на Единен информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България
- ПМС № 182/21.07.2006г. - За създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. (С последните изменения от ДВ. бр. 29 от 18.03.2008г.)
- ПМС № 965/16.12.2005г. - За определяне на централното координационно звено, одитния орган по оперативните програми, централния информационен офис, управляващите органи на оперативните програми и междинните звена за управление на средствата от Структурните фондове на Европейския съюз в Република България. Консолидиран вариант с всички последващи изменения и допълнения (изм. и доп. с ПМС № 747 от 2006г., ПМС № 886 от 2007г. и ПМС № 113 от 2008г.)
- РЕШЕНИЕ 236 на Министерски съвет от 13.04.2007г. - За утвърждаване списъка на общинските пътища

Регионалното развитие в България е неравномерно. По тази причина са направени някои облекчения за улеснение на потенциалните бенефициенти и в ПЧП:

- Срок за извършване на проекта 3 г.
- Формуляри за кандидатстване на български език.
- МФ издава Наръчник за усвояване на фондовете.
- МРРБ издава Ръководство за методическо подпомагане на местната власт при осъществяване на ПЧП.
- Проектите се изплащат с българска валута, а в държавата пристигат в евро, т.е. държавата поема разликите.

В насоките за кандидатстване по Оперативните програми съществуват текстове за допустими дейности, т.е. допустими проекти, за които може да се кандидатства - **„Подготвените проектни предложения от общините трябва да бъдат част от или да се вписват в стратегическата рамка на съответния Общински план за развитие (2007-2013г.). Кандидатите трябва да представят заедно с предложенията извадки от съответния план, заверена с печат на общинската администрация и текст „вярно с оригинала“.**

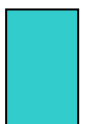
НЕОБХОДИМОСТ ОТ ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Настъпилите промени на политическо и оперативно ниво, които подробно изброихме по-горе, налагат основните стратегически и планови документи в страната от по-долните нива, да ги отчитат и да се съобразяват с тях. Ето защо при актуализацията на ОПР трябва да се вземат под внимание:

- промените в националната законодателна рамка;
- постигане на по-добро съответствие с ориентацията на инструментите на кохезионната политика на ЕС;
- отчитане на Националната стратегическа референтна рамка по отношение на регионалното развитие;
- по-добро интегриране в целите и приоритетите на НСРР на общоевропейските цели на развитието- Лисабонска стратегия , Стратегически насоки за развитие на Общността, устойчиво развитие;
- подобряване на връзките с Оперативните програми 2007-2013 г.

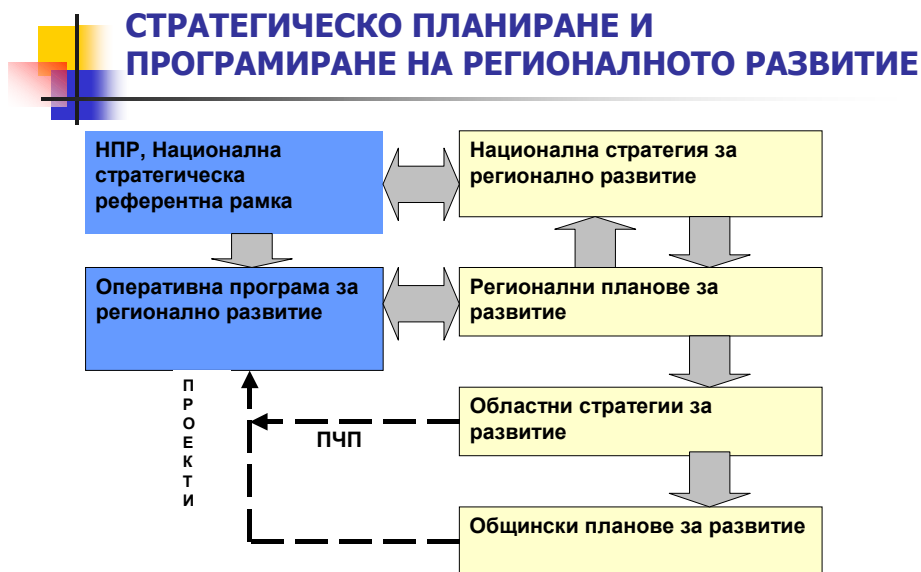
Необходимо е да се отчетат и промените настъпили на местно ниво като:

- Общите условия за изпълнение на ОПР и в частност настъпилите промени в социално-икономическите условия в общината;
- Постигнатият напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение;
- Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР, в т. ч.:
 - а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данните;
 - б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
 - г) мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината;
 - д) мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година.

На базата на общата информация да се направи обобщение и предложение за последващи мерки за подобряване на резултатите от наблюдението. ОПР трябва изцяло да бъде съобразен с Регионалния план за развитие на Южен централен район и с Областната стратегия за развитие на Област Хасково.

За по-доброто онагледяване на цялостния процес са показани в двете схеми процесите на планиране и съгласуване.

Основна слабост на ОПР е липсата на ПЧП и тяхната конкретизация. Към онзи момент, 2004-2005 г. липсваха ясни регламенти в тази област. Въпреки това в ОПР присъстват макар и ограничен брой проекти, основаващи се на частни инвестиционни инициативи, има дефинирана и общинска политика за тяхната подкрепа, но липсват конкретни **публични мерки и конкретни проекти**, които да подсилят желаните ефекти, като благоустройство на даден район, административни услуги, устройствени планове и др.

Мерките, вписващи се в правомощията, законовите задължения и ресурсите на общината, **не са разграничени ясно от тези, чието прилагане зависи от по-горните нива на управление** или от инициативите на частния сектор.

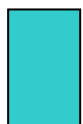
Планът се основава на принципа на **секторния подход** - липсват интегрирани пакети от проекти/мерки. Това **затруднява приоритизирането на практическите действия** по реализацията му.

ОПР на община Стамболово трябва да се съобрази и с Областната стратегия за развитие на Област Хасково и с Областния план за развитие на Южен централен район за планиране за периода 2007 - 2013г. (16.02.2007г.).

За целта е необходимо да се направи:

- **Анализ на Общинския план за развитие** (ОПР) в контекста на регионалните, национални и европейски приоритети, дефинирани и обосновани в Областната стратегия за развитие, Националната стратегическа референтна рамка и политиките на ЕС.
- **Да се конкретизират възможните източници за финансиране**, в зависимост от това какъв е произхода на средствата: държавен и общински бюджет, структурни фондове, кохезионен фонд, Европейски земеделски фонд за развитие на селските региони, финансиращи инициативи на ЕС, Европейска инвестиционна банка, Европейски инвестиционен фонд, публично-частното партньорство, национални програми, пред-присъединителни програми и други.
- **Да се направи анализ на Индикативната финансова таблица** от Общинския план за развитие, с цел оценка на съответствието на всяка предложена мярка с възможността за нейното финансиране в съответствие с анализа по точка 1 и 2.
- **Да се формулират нови конкретни идеи** за проекти в контекста приоритетите на Общинския план за развитие и съществуващите възможности за финансиране.

Предлаганите възможности за финансиране и от фондовете на ЕС са **силно конкурентни**. За да се усвоят по-голям дял от ресурсите на ЕС за община Стамболово е необходимо да се разработят и депозират ПРОЕКТИ С ДОБРО КАЧЕСТВО, Т.Е. С ВСЕСТРАННА, ЗАДЪЛБОЧЕНА И УБЕДИТЕЛНО МОТИВИРАНА АРГУМЕНТАЦИЯ. Поради тази причина се налага разработването на конкретни проектни фишове, в които да разработят

най-важните проектни идеи и да се конкретизират необходимите стъпки за тяхната реализация.

В проектните фишове, освен темата, проблемите, целите, дейностите и резултатите да се определят:

- необходимата техническа документация и нейното остойностяване;
- идентифициране на подходящите партньори, изготвянето на реалистични прогнози за паричните потоци;
- съ-финансирането от къде може да бъде осигурено.

Особено важно е в тези случаи да се изяснят принципите на допълняемост. Така ще се засили ефекта - там където е необходимо и ще се осигури възможност за финансиране от СФ, в рамките на публичните или ПЧП. Особено е важно приоритетните *частни инициативи да бъдат допълнени с публични мерки* и конкретни проекти, подсилващи желаните ефекти на първите.

Друго важно изискване е реализацията на интегрирани проекти в които публичните *"твърди" мерки се допълват с "меки" мерки.*

По този начин ще се осигури необходимата аргументация и защитимост на всеки един от проектите, заложен в тези програми.

Отчитайки новите промени Общинската администрация и Общинския съвет ще получат ЕДНО ПОЛЕЗНО ОПЕРАТИВНО СРЕДСТВО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР. Актуализираната информация от ОПР, ще позволи своевременно да се вземат необходими управленчески решения свързани с приоритизирането на проблемите и избора от къде да се започне в променените условия.

Основни приоритети на европейската и националната политика 2007-2013 г.

1. Приоритети на кохезионната политика 2007-2013

- Подобряване на привлекателността на страните-членки, регионите и градовете чрез подобряване достъпността, осигуряваща адекватно качество и ниво на услугите и опазваща техния екологичен потенциал;
- Насърчаване на иновациите, предприемачеството и растежа на икономиката, основана на знанието чрез проучвания и иновационен капацитет, включващи нови информационни и комуникационни технологии;
- Създаване на повече и по-добри работни места, чрез привличане на повече хора към заетост или предприемаческа активност, подобряваща адаптивността на работната сила и на предприятията и увеличаване инвестициите в човешки капитал.

2. Приоритети на ОП "Регионално развитие"

Приоритет 1 Устойчиво и интегрирано градско развитие;

Приоритет 2 Регионална и местна достъпност;

Приоритет 3 Устойчиво развитие на туризма;

Приоритет 4 Местно развитие и сътрудничество;

Приоритет 5 Техническа помощ.

С отпускането на 200 милиарда евро за подпомагане на целите на Лисабонската стратегия политиката на сближаване увеличава потенциала на регионите да действат като мрежи за трансфер на знания, като се възползват от предимствата на географската близост за насърчаване на взаимодействието между институциите, органите в областта на финансиранията, проучванията и развитието и работна сила.

3. Национална стратегическа референтна рамка на България-проект

Визия: Към 2015 г. България да стане конкурентноспособна страна-членка на ЕС с високо качество на живот, доходи и социална чувствителност на обществото.

Стратегически цели:

- Засилване на конкурентноспособността на икономиката с оглед постигането на висок и устойчив растеж;
- Развитие на човешкия капитал с цел осигуряване на по-висока заетост, доходи и социална интеграция.

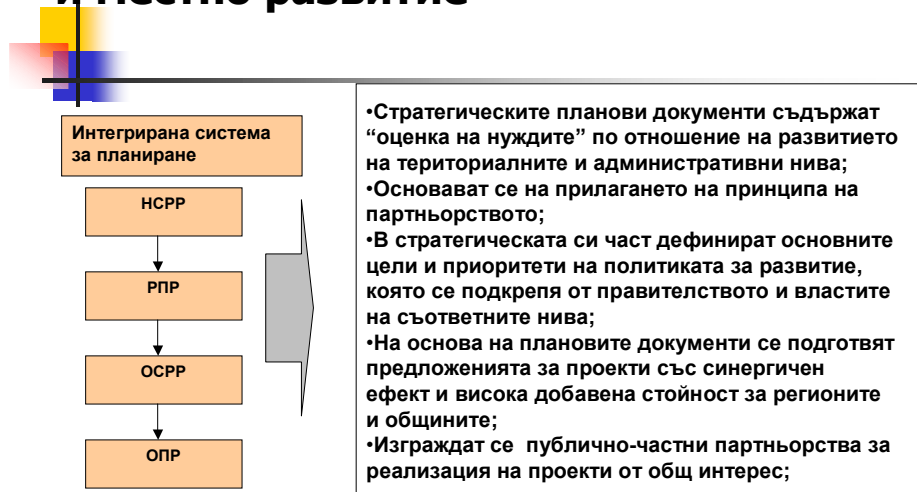
Приоритети на Националната стратегическа референтна рамка:

- Подобряване на базисната инфраструктура;
- Повишаване качеството на човешкия капитал с акцент върху заетостта;
- Насърчаване на предприемачеството, благоприятната бизнес среда и доброто управление;
- Поддържане на балансирано териториално развитие.

Интегрираната система за планиране се запазва, като се включва активно елемента на публично-частните партньорства.

Интегрирано устойчиво регионално и местно развитие

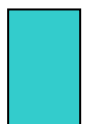

Наличието на Национална стратегическа референтна рамка и оперативните програми променят изцяло социално-икономическата среда, тъй като те имат нови приоритети, нови изисквания и нови възможности с които общините ще трябва не само да се съобразят, но и да използват в максимална степен.

При настоящото мониториране и междинно оценяване на реализираните цели, приоритети и мерки включени в ОПР, ще разглеждаме основно проектите от ОПР, групирани по приоритети, цели и мерки. Дейностите и резултатите от реализираните проекти се ще опишат с неговите основни характеристики и параметри.

Индикаторите за наблюдение на ОПР са агрегирана информация от данните за реализация на конкретните проекти от една страна и от друга за сравнение се залагат прогнозни стойности от плана.

Междинната оценка регистрира съществуващото положение и на тази база отчита динамиката в развитието през последните 3 години. Включването на нови проекти, съобразно новите оперативни програми и европейски фондове изискват да се отчита много ясно съществуващото положение и да се съобрази прогнозното развитие на общината. На тази база всеки проект трябва да бъде съобразен с развитието на общината или с ОСР и РПР. От друга страна всеки нов проект, подкрепящ определена мярка трябва да е резултат от нуждите на общината, но доказан с необходимия анализ и заключения. Понякога един проект може да е обвързан с по-вече от един приоритет.

Индикатори за оценка

На базата на заложените набор от индикатори през наблюдавания период от 01.06.2005 до 30.06.2008 г. може да се направят следните обобщения:

Заетост и безработица

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Проведени активни мерки на пазара на труда - проекти на общината /ОСПОЗ, АХУ, НП"ПП", мерки по ЗНЗ, други проекти/ - от частни фирми /ОСПОЗ, мерки по ЗНЗ, други проекти/	23 мерки 9 проекта	Относителен дял на безработните лица, устроени на работа, от общия брой на лицата, включени в активни мерки на пазара на труда	48%	Допълнителни работни места и наета допълнително работна сила, които не биха съществували без програмата, мярката или проекта	176
Брой осигурени места за квалификации	92	Относителен дял на продължително безработните лица към общия брой на безработните и средна продължителност на периода на безработица	31% над 1 год.	Работни места и наета допълнително работна сила, които са запазени в резултат на проекта и които в противен случай биха били закрити	12
Предприети и организирани квалификационни курсове за специални групи	9	Брой и относителен дял на безработните лица, включени в активните мерки на пазара на труда от общия брой безработни /113-05г; 96-06г; 112-07г. или Общо 321 бр./	30%	Брой, относителен дял и индекси на изменението на структурата на заетите лица по пол, възраст, образование, професии и квалификация, сектори	не се измерва
Предоставени консултации и съвети - осъществява се от Д"БТ"	не се измерва	Брой поискани консултации и съвети - осъществява се от Д"БТ"	не се измерва	Брой безработни лица, устроени на работа на 100 души безработни	17
				Намаляване равнището на безработица	6 %

Данните показват една много висока степен на активност на пазара на труда на базата на ясна политика за повишаване качеството на човешките ресурси и активната намеса на публичните институции и НПО на пазара на труда.

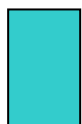
Реализираните активни мерки и проекти в тази насока са осигурили условия за повишаване на квалификацията на безработните и младежите в община Стамболово. По този начин са повишени възможностите за трудовата и професионалната им квалификация, осигурени са условия за преквалификация на застрашените от съкращения, както и на желаещите да се преквалифицират и реализират в друга професионална област. Доста висок е процента на намалената безработица (6%) и осигуряването на работни места за регистрирани безработни и лица на социални помощи (17 работни места на всеки 100 безработни за период от три години).

Транспортна инфраструктура

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Км построени или подобрени пътища <i>III класен път – 14 км</i> <i>IV класен път– 17 км</i> <i>Улици – 9,5 км</i>	31,5 км	Увеличение на максималната скорост по пътищата	12 %	Увеличение на трафика една година след завършването	не се измерва
Инсталирани нови системи за безопасност, сигнални и съобщителни системи <i>- охранителни камери на сградата на общината с обхват път Стамболово-Гледка и дигата на яз. Гледка</i>	3	Намаляване на времетраенето на пътуванията	8 %	Екологично въздействие /увеличение или намаление на замърсяването/	Намалено замърсяване
Брой новопостроени мостове	0	Достъпността, станала възможна благодарение на новата транспортна инфраструктура <i>-4 нови улици</i> <i>-3,5 км нов IV кл. път</i> <i>-19 км ремонтирана пътна и улична мрежа</i>	Да	Работни места, създадени или запазени в резултат на проекти в Транспортта	11 бр. временни и работни места
Степен на завършване на мрежата (%)	20				

Изграждането на транспортната инфраструктура е от ключово значение за повишаване качеството на живот на местните жители, за подобряване на бизнес климата и за привличане на външни инвеститори. За 3 години малка община като Стамболово е направила сравнително големи инвестиции в пътната инфраструктура, в сравнение със съседните общини отчитайки факта, че в нейните правомощия са само изграждането на 4 класната пътна мрежа и уличната мрежа.

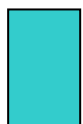
Като цяло може да се отбележи едно средно темпо на реконструкция, рехабилитация и модернизация на транспортната инфраструктура. При общинска пътна мрежа /IV клас/ с обща дължина 87 км ремонтването на 17 км е доста добър показател за подобрена транспортна инфраструктура в общината в условията на ограничени финансови ресурси в този сектор.

Водоснабдяване и канализация

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Количество инвестиции във водоснабдителната и канализационната мрежа	2,6 мил. лв	Брой жители (домакинства), обслужвани от новите (рехабилитираните) мрежи	1700 жители	Подобряване на капацитета на станциите за обработка и пречистване на водата (м3) <i>Изградени 2 нови пречиствателни станции за отпадни води</i>	Подобрен капацитет - 15790 м ³ /год.
Км изградена водопроводна мрежа	6	Бр. жители (домакинства) с режим на водоснабдяване	300	Намаляване на загубите на вода по мрежата	8 %
Км рехабилитирана водопроводна мрежа	17	Брой жители (домакинства), обслужвани от пречиствателни станции за питейна вода	0	Обем на подадената вода чрез новите/подобрени мрежи след 1 година	Няма база данни
Обем на изградени водоизточници - в с. Жълти бряг	1,5 л/с	Качество на питейната вода	добро	Задоволеност на потребителите от водоснабдяването.	висока
Км изградена канализационна мрежа	10				
Км рехабилитирана канализационна мрежа	2,2				
Изградени пречиствателни станции за питейна вода (капацитет)	0				
Изградени пречиствателни станции за отпадни води (и 2 бр. в етап на изграждане)	2	Брой жители (домакинства), обслужвани от пречиствателни станции за отпадни води	700 бр. (и 500 бр. от новоизградените ПСОВ)		
Количество на подадената вода - на година	110 хил. м3				

В сектор водоснабдяване и канализация може да се отбележи особено висок ръст на инвестициите имайки предвид, че ВиК дружеството обхващащо 18 от населените места е общинско. Високата инвестиционна активност в този сектор ще осигури възможност не само за подобряване на водоподаването и пречистването на отпадните води, но ще се отворят и възможности за подобряване на останалата транспортна и техническа инфраструктура. Това от друга страна ще подобри екологичната обстановка, ще повиши качеството на живот на местното население и ще осигури условия за развитие на културния и екологичния туризъм.

Околна среда

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Мощности за събиране на отпадъците и/или рециклиране - % увеличение (т)	300 контейнера увел. 15%	Обслужени домакинства по събиране на твърдите битови отпадъци	Всички 2129 домакинства)	Екологично въздействие в смисъл на намаляване на замърсяването (CO ₂ , NO _x ...)	Не е осъществено измерване
Брой фирми, въвели екосъобразни технологии или разработващи екологични изделия	2	% отпадни води, подложени на първично пречистване	8	% на пробите за отпадни води от точкови източници, показващи определено ниво на намаляване на установените замърсители	Не е осъществено измерване
Рехабилитирана площ - дка и % от подлежащата на рехабилитация	10 дка 6,7%	% отпадни води, подложени на вторично пречистване	8	Създадени работни места в резултат на отпуснатата помощ за екологични проекти	2
		% на домакинствата/стопанските предприятия, обслужвани от новите/подобрени системи за водоснабдяване	26,1% от населението		

Екологичната обстановка като цяло е подобрена поради няколко основни причини: обновена бе част от транспортна инфраструктура, изградена бе нова канализационна инфраструктура и пречиствателни станции за отпадните води, извършени бяха залесителни дейности, изграден бе разсадник за традиционни дървесни видове, подобрено бе сметосъбирането, сметопочистването и сметоизвозването/обхванати са 100% от домакинствата в общината/, реализирани бяха 2 проекта за подобряване на биоразнообразието, към всичко това се добавя и липсата на промишлени и селскостопански производства замърсяващи околната среда. Изградената площадка за подхранване на лешоядите, актуализираната Програма за опазване на околната среда, спазването на изискванията на НАТУРА 2000 и съобразяването със забраните в ЗМ "Големия сипей" са политики, които гарантират дългосрочност и устойчивост на процесите. Опазването на околната среда и биоразнообразието е един от основните местни ресурси, които могат да се използват ефективно за развитие на екологичния туризъм и развитието на органичното земеделие на територията на общината. Ето защо местните власти полагат усилия за нейното опазване и устойчиво развитие.

Развитие на малки и средни предприятия

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Предоставени услуги за МСП <i>Открито гише на предприемача в ЦИУГ</i> <i>Услуги за предприемача в Телецентър-Стамболово</i>	2 бр.	Мобилизиращ ефект (Направени инвестиции от частния сектор) Инвестиции в туризма- 5 бр.; Инвестиции в селското стопанство – 6 бр.	Над 2300000 лв.	Създадени или запазени работни места в резултат на получена подкрепа за МСП	34 бр.
Предоставени облекчения от страна на общината за развитие на МСП <i>Въведени бързи и експресни услуги за някои видове документи</i>	78	Брой на МСП, ползващи облекчения, предоставени от Общината	Не се следи	Повишаване устойчивостта на икономиката <i>-новосъздадени фирми в сферата на услугите – 7 бр.</i> <i>- производството – 2 бр.</i> <i>- други – 3 бр.</i>	12
Брой места в инкубатори за МСП изградени на територията на общината	0	Брой МСП, получили помощ за информационни/консултантски дейности - Телецентър	26	Нови МСП получили помощи и останали в бизнеса след 18 месеца	0
Новосъздадени МСП в селски райони	12	Брой МСП, участващи в международни проекти	3		

Развитието на МСП е дълъг и сложен процес имайки предвид ниския инвестиционен потенциал и ниската покупателна способност на местното население. Това са препятствия както пред външните, така и пред местните предприемачи. На този етап развитието на търговията и хотелиерския бизнес е най-силно застъпено. Има нови инвестиции в земеделието – черешови и ягодови насаждения, гъбарник и др.

В община Стамболово като цяло е подобрено качеството на обслужване на бизнеса, подобрени са условията за информиране и обучение на предприемачите, изградени са някои международни мрежи, преди всичко трансгранична мрежа в областта на туризма с Р Гърция.

Все още липсват референции за бизнеса, възможности за изграждането и развитието на ПЧП, както и реализирането на частни и публично-частни проекти в областта на промишлеността и услугите.

Развитие на пазарна и бизнес инфраструктура

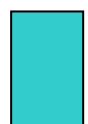
Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Брой на изградените нови бизнес-структури	0	Брой на фирмите, ползващи услуги от създадените бизнес структури	0	Повишаване на създадената добавената стойност след 18 месеца	не се измерва
Брой осигурени консултантски услуги	38	Брой на фирмите, експортъори на продукция	2	Новосъздадена или запазена заетост след 2 години (бр. и % от общия брой раб. места)	34 /3,5% без заетите в земеделието/
Брой услуги, оказани на предприемачите -обучения, конференции, изложения, инф.дни и др.	15	Брой новоразкрити местни фирми	12		
Брой на създадените нови обекти на пазарната инфраструктура		Брой на новосъздадените/разработени стопански дейности	3		
Разкрити нови търговски площи - закрити и открити	265 м2	Степен на реализация на местната продукция (Реализацията е предимно на местния пазар.)	Няма данни.		

За комплексното подобряване на пазарната и бизнес инфраструктурата се изисква още: обновяване на техническата инфраструктура, осигуряване на съвременно и качествено обслужване, обучение, изграждане на местни и международни мрежи, активизиране на местните структури, преференции за бизнеса, изграждане на устойчиви ПЧП, съвместни проекти и т.н.

Някои от тези изисквания като: частичното подобряване на техническата инфраструктура, осигуряването на съвременно и качествено обслужване, обучение и информиране, изграждане на местни мрежи, осъществяване на международни контакти /главно трансгранични/, разработване на трансгранични съвместни програми и изграждане на местни структури подкрепящи бизнеса, са налице в община Стамболово.

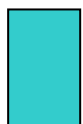
Реализирани са 4 проекта в подкрепа на предприемачите, реконструирана е голяма част от пътната мрежа, изградена е в няколко села ВиК мрежата и е подобрен Интернет достъпа. Всичко това на практика подобрява бизнес средата, но липсва активната местна политика подкрепяща бизнеса и публично-частни инициативи, както и активното включване на предприемачите в реализацията на различни видове проекти. Причините за този сравнително нисък процент на подкрепа на МСП се дължи на няколко основни причини:

- липсващата нормативна среда през изтеклия период в областта на ПЧП;
- сравнително ограничените правомощия на общината в тази област;
- трудностите при разработването и реализацията на бизнес проектите;
- проблемите свързани с финансовите инструменти на страната през периода;
- свързаността на инвестиционната активност с техническата инфраструктура изискваща огромни инвестиции и време за реализация.

Междинна оценка на Общинския план за развитие

Индикатори за продукта от дейността	Измерител	Индикатори за резултата	Измерител	Индикатори за въздействие	Измерител
Брой на създадената или подобрена леглова база	80	Брой на продадените нощувки годишно във всички туристически обекти (след 1 година) <i>/Туристическите обекти са завършени през 2008 г./</i>	0	Бруто/нето създадена или запазена заетост след 2 години (брой и % от общия брой на работните места) <i>/Туристическите обекти са завършени през 2008 г./</i>	0
Брой на разработените/модернизирани/ хотели, хотелски комплекси и бази	3 бр.	Степен на удовлетвореност на посетителите /от 1 до 10/	5	Брой на посещенията на подпомаганите обекти годишно <i>/Туристическите обекти са завършени през 2008 г./</i>	Няма данни
Брой на създадените/подобрени те/ атракции	5	Средна цена на престоя на човек	11	Брой на установените търговски контакти за местни фирми с посредничеството на туристически център	0
Създадени нови фирми в областта на туризма	3	Среден брой на посетителите на ден	4	Брой фирми, използвали услугите на ТИЦ/Телецентър	26
Предоставена площ в туристически обекти (м2)	28 дка	% конференции/ изложби/, свързани с местни икономически дейности – 6 бр.	35%		
Брой на нови маркетингови инициативи за промоциране на туристическия бизнес	2	% на успешно завършилите курсисти – 30 бр.	90%		
Брой на организирани конференции/изложения, срещи, партньорства/	24				
Брой на признатите удостоверения за получена квалификация в областта на туризма	4				
Предоставени бизнес услуги за развитие на туризма в общината от туристически център/ телецентър	13				

Развитието на туризма е една от най-сериозните възможности за икономическо развитие в общината. Реализираните няколко проекта в тази област, разработените местни и трансгранични политики, както и направените инвестиции са потвърждение на този приоритет в ОПР. Напредъкът в тази област също е забележителен. Изградените хотелски комплекси, подобрения достъп до културните обекти, изградената и рехабилитирана инфраструктура, както и новоизградената площадка за хранене на лешоядите потвърждават тази констатация.

ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА НА ОПР

Най-сериозна динамика в развитието на общината има в областта на пътната и ВиК инфраструктурата.

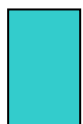
През 3 годишния период част от инфраструктурата в сферата на ВиК сектора е подобрена чрез изградена нова водопроводна мрежа в селата Жълти бряг и Кралево -6 км. и рехабилитирана в селата в селата Жълти бряг, Лясковец, Долно черковище и Силен с дължина 17 км.

Изграден е водоизточник в с. Жълти бряг, за включването на селото към ВиК Стамболово, с обем 1,5л/с

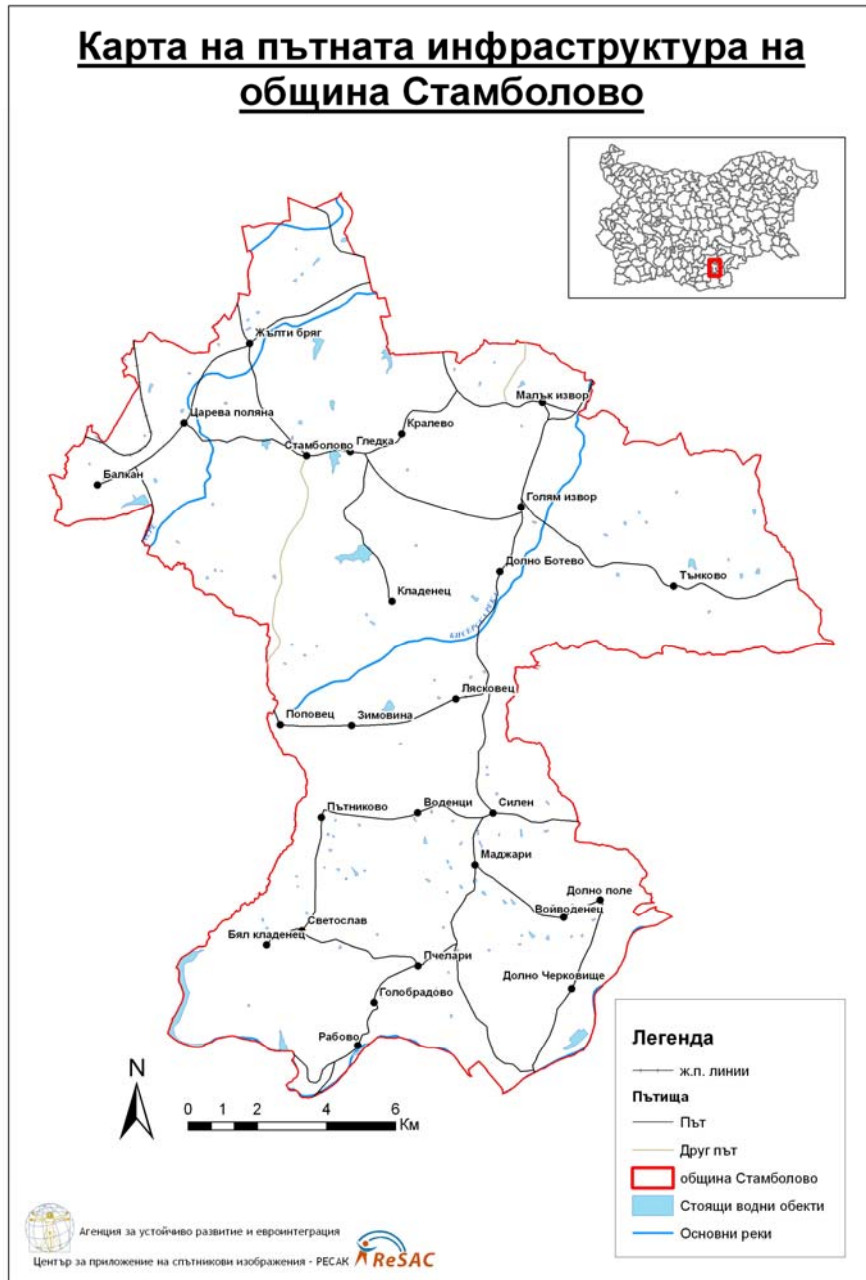
През тригодишния период са извършени сериозни инвестиции в изграждането на канализационни системи с модулни пречиствателни станции за отпадни води, както и рехабилитиране и разширяване на съществуващите, като дължината на канализационните мрежи възлиза на 12,2 км. Броят на изградените ПСОВ е 2 – в селата Долно черковище и Малък извор, като в етап на завършване са още 2 станции в селата Кралево и Кладенец.

Направени са значителни инвестиции за възстановяване на напоителни полета, с грижа за по-високата производителност в сектор земеделие.

В приложената карта на пътната инфраструктура (фиг. 1) се вижда цялата пътна инфраструктура на общината, от която 17 км. са обновени за периода. С финансова помощ на МЗХ е изграден местен път „Кладенец-Зимовина“, който е в етап на асфалтиране със собствени средства. Също така, по спечелен проект към програма ФАР - ТГС България-Гърция, се възстановява път с. Тънково – хижа „Тънково“.

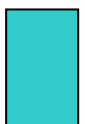

Фигура 1

Сериозно развитие се отбелязва и в областта на туризма, селското стопанство и реализацията на проекти в областта на опазването на горския фонд и биоразнообразието.

Изпълнените проекти, заложи в индикативната финансова таблица са посочени в приложение към настоящата междинна оценка на ОПР 2007-2013 г. (Прил. 1).

ОЦЕНКА СТЕПЕНТА НА ПОСТИЖЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОПР

Реализирането на различните проекти изцяло е подчинено на визията за развитието на община Стамболово.

Визия: Община Стамболово да се превърне в просперираща община, осигуряваща висок жизнен стандарт на своите жители в областта на промишлено-аграрния и туристическия сектор, на базата на динамична икономика основана на знанието, запазвайки богатото си културно-историческо и природно наследство в съответствие с принципите на устойчивото развитие.

Приоритет 1. Подобряване на инфраструктурата

Този приоритет е с доста висок процент на изпълнение. За отбелязване е целенасочената работа на общинското ръководство към осигуряване на адекватна на изискванията инфраструктура /пътна, ВиК, комуникационна, социална и др.

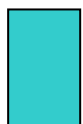
Не всички планирани по този приоритет мерки са изпълнени, например в частта за пътна инфраструктура, тъй като голяма част от отсеките предвидени за изграждане са включени в републиканската пътна мрежа. Рехабилитирани и ремонтирани обаче са други пътни отсечки включени под общо наименование "Разработване и изпълнение на проекти за рехабилитация на други отсечки и осъвременяване на пътната инфраструктура" като:

- Местен път „Кладенец-Зимовина“;
- Местен път с. Тънково – хижа „Тънково,
- Поповец – Пътниково – Светослав;
- Маджари – Силен и др.

Изграждането на социалната инфраструктура включваща: училища, детски заведения, хоспис, домашен патронаж и др. беше също една от приоритетните дейности в общината.

Бяха обновени ЦДГ в няколко села:

- Пчелари;
- Лясковец;
- Силен;
- Стамболово (в етап на изпълнение);
- Голям извор;
- Жълти бряг-отоплителна инсталация) и др.

В сферата на социалните и здравните услуги са изпълнени:

- Хоспис „Медикал Асистанс“ в общинския център Стамболово;
- Проект за социалния патронаж и др.

Реализираните проекти, изградените пътни отсечки, обновените социални обекти целяха обновяването и модернизирването на пътната, техническата, комуникационната, екологичната и социалната инфраструктура в общината. Подобрената техническа и социална инфраструктура, ще осигури по-добри условия на живот на населението във всички населени места на общината.

Все още не са изградени новите транспортни връзки, които могат да осигурят пряка връзка между¹ населените места и новопостроените участъци от магистрала ЕК 9 Русе - Маказа. Изграждането на магистралата се бави, а отсечката свързваща Стамболово с Харманли не е в правомощията на общината. Все още не е изграден и КПП Славеево, с който може да се изгради по-пряка връзка с Гърция.

Вътрешната общинска мрежа е в сравнително добро състояние и осигурява надеждна връзка с всички населени места, но се нуждае от рехабилитация. Извършена е рехабилитация на вътрешната улична мрежа на с. Долно черковище. Връзката на общината с Хасково се подобрява вследствие извършваната рехабилитация на пътната отсечка между двете населени места (III клас) с възложител Областно пътно управление.

Все още пътищата, свързващи селата на общината със съседните общини: Харманли, Маджарово, Крумовград и Карджали са в лошо състояние, въпреки обединените усилия за предлагане на общи проектни предложения за подобряване на пътната инфраструктура обслужваща няколко съседни общини.

Вече се изградиха, а и в момента се изграждат отсечки и инфраструктура осигуряващи по-лесен достъп до конкретни природни и исторически обекти и благоустрояване района около тях. Изградените три паркинга около скалните ниши в с. Долно черковище и с. Пчелари са един добър старт за подобряване достъпа и информираността до културните обекти.

Благоустроена бе и част от уличната мрежа в с. Стамболово, изградени бяха тротоарите, пътните банкети и градинките в централната част на селото.

¹ Изграждане, рехабилитация и разширяване на съществуващата пътната мрежа:

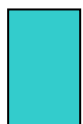
- Няколко отсечки, които да свързват Стамболово с ЕК 9 Русе - Маказа
- Стамболово - Славеево
- Стамболово - Капитан Андреево
- Стамболово - Хасково
- Стамболово - Кърджали.

Изграждане на нова пътна мрежа от общинско значение:

- Път Долно Черковище – Рабово (по поречието на р. Арда)

Изграждане на нова пътна мрежа от междуобщинско значение:

- Долно Черковище – Маджарово
- Долно Черковище - Крумовград
- Рабово – Перперикон

Поставени бяха и указателни табели около с. Долно Черковище и на всички пътища водещи към Стамболово, обозначаващи пътеките за основните културни и туристически обекти.

В изпълнение на мерките от ОПР започна изграждането на канализационни системи с пречиствателни станции за отпадни води в:

- с. Долно черковище – завършен обект;
- с. Малък извор – завършен обект;
- с. Кралево – в етап на изграждане;
- с. Кладенец – в етап на изграждане;
- с. Поповец – с. Зимовина, с обща ПСОВ (подаден проект за финансиране);
- с. Стамболово – с. Гледка, с обща ПСОВ (подаден проект за финансиране)

Дейностите по поддържане на водоснабдителната мрежа бяха насочени към текущи ремонти и допълнително водоснабдяване на някои населени места (с. Жълти бряг, с. Лясковец и др.) По този начин се постигна модернизирана и адекватна на съвременните изисквания ВиК инфраструктура.

Газифицирането на общината и изграждане на газопреносна мрежа остава стратегическа дългосрочна задача, която ще се реализира в един бъдещ период, когато ще има възможност да се включат по-голям брой стопански потребители.

Изграждането на енерго-спестяващо улично осветление във всички населени места на общината, както и поддръжката и ремонта на уличното осветление регулярно се осъществяват със собствена техника и специалисти.

Изградиха се и се възстановиха част от напоителните полета в землищата на селата:

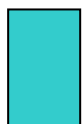
- с.Царева поляна – с.Балкан;
- с. Рабово – с. Долно черковище (в етап на изпълнение);
- с. Долно Ботево и др.

В района на с. Долно черковище се изгради съвременна туристическа инфраструктура: хотелски комплекси и база за отдих и туризъм.

Изгради се семеен хотел в с. Стамболово и в процес на ремонт е мотела в с. Гледка. Разшири се търговската мрежа и услугите за граждани в голяма част от населените места. Особено интензивно се развиват услугите в общинския център. Разкрити са частна аптека, фризьорски услуги, ремонтни услуги на битова техника и др.

По програма ФАР (МТСП) се изгради хоспис „Медикал Асистенс – Стамболово“.

Не е изграден Център за разделно събиране на отпадъците и Претоварно сметище, тъй като това не зависи само от активността на общината а е

резултат на единна координирана национална и регионална политика, която за съжаление няма ясна визия за целия регион. Депозирани са проекти за разчистване на новообразувани нерегламентирани сметища.

Все още изграждането на система за домашно компостиране не е стартирала. Нейното развитие ще се активизира с изграждането на МИГ.

Подобрено е качеството на сигнала и е разширено покритието на всички мобилни оператори в периферните райони на общината.

Увеличи се броя на Интернет доставчиците – БТК и АидаНет-Хасково, изгради се телецентър, който осигурява високоскоростен Интернет достъп и IP телефония.

Обезпечена е качествена телефонна връзка до всички населени места на общината, но е необходимо да се извърши цифровизация на телефонния пренос.

Изграден е Интернет достъп и до селата Стамболово, Силен, Гледка и др.

Предстои изграждането на горски пътища и пътеки, извън защитените територии на общината.

Изгради се техническата инфраструктура на новозастроените квартали и обекти с туристическа насоченост - с. Балкан и с. Долно черковище.

През последните години общинското ръководство отбелязва успехи по отношение развитието на спорта в общината и в частност изграждането на необходимата инфраструктура и създаването на условия за утвърждаването на футбола в общината. В тази връзка е осъществен ремонт на общинския стадион, подобрен е терена, изградена е система за поливане, построена е съблекалня, подновени са местата за зрители и е подобрен достъпа до стадиона.

Ето и основните цели по първия приоритет

Цел 1.1. Рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова пътна и улична мрежа

Цел 1.2. Изграждане и обновяване на техническата, комуникационната, екологичната и социалната инфраструктура.

Цел 1.3. Изграждане и използване на система от алтернативни енергийни източници.

Цел 1.4. Изграждане на центрове за преработка на отпадъците.

Цел 1.5. Подобрена жизнена среда и инфраструктура за спорт, отдих и развлечения.

Отчитайки реализираните проекти за изминалия тригодишен период, може да се каже, че петте цели по този приоритет, посочени по-долу са изпълнени в основната си част.

Най-слабо бе застъпена през периода **Цел 1.3 Изграждане и използване на система от алтернативни енергийни източници**. В момента има одобрени проекти за поставяне на фотоволтаични батерии, но все още те не са изградени. Предполага се, че инициативите свързани с тази цел, водеща до използването на алтернативни енергийни източници, ще се засилят след стартирането на мерките от Програмата за развитието на селските райони и изграждането на МИГ.

Приоритет 2. Развитие на човешките ресурси

Този приоритет отразява състоянието и тенденциите на изменение на основните демографски характеристики в общината, състоянието на заетостта и безработицата, търсенето на работна сила на пазара на труда, здравеопазването, социалните дейности и социалното подпомагане, образованието, квалификацията и чуждоезиковата подготовка на местното население. Друг акцент, който се поставя в ОПР е обучението и подобрената информираност на местното население за европейските структурни политики, европейските стандарти и международните пазари, както и подобрените услуги за гражданите. Благоустрояването на заобикалящата среда и създаването на условия за почивка и отдых, както и грижата за децата и хората в неравностойно положение води до подобър стандарт и до подобряване на социално-икономическата интеграция на хората в неравностойно положение. Отчитайки всичко това в ОПР залегнаха редица мерки създаващи тези условия за социална интеграция и на които оценителите се спират и анализират.

В хода на оценка на предоставения ситуационен анализ в сферата на развитието на човешките ресурси екипът за оценка се натъкна на множество факти, които трудно могат да се изразят количествено, а част от постигнатите качествени резултати се описват.

През периода бяха проведени редица обучения на местната общност за ефективно използване на структурните фондове, по проектите:

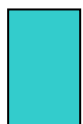
- "Магнетизмът на скалните паметници в Източните Родопи";
- "Информационен достъп";
- „Традиционна културна мозайка“;
- „Не сте сами“;
- "Трансграничен център за еко-туризъм в община Стамболово" и др.

Осигурени бяха и условия за обучение на местното население за включване в програмата учене през целия живот, чрез проекта "Виртуален бизнес инкубатор", по който бяха обучени 20 човека за работа в Интернет.

Осигурени бяха и възможности за успешна социална интеграция на младите хора, чрез включването им в курсовете за професионално обучение по проектите:

- "Магнетизмът на скалните паметници в Източните Родопи";
- "Трансграничен център за еко-туризъм в община Стамболово";
- „Традиционна културна мозайка и др.

През отчетния период процеса на демократизация на местното самоуправление се разви активно. Бяха реализирани над 5 партньорски проекта между местните власти и НПО в областта на: местната и регионалната политика, трудовата реализация, иновациите, историческото и природното наследство, обучението, културата и традициите.

Организиран бяха няколко курса за професионално обучение. Проведени бяха над 40 семинара, конференции, партньорски и работни срещи за подобряване на знанията, уменията и информираността на местното население в областта на туристическите услуги и устойчивото развитие.

Предстои разработването на програма за подобряване на конкурентноспособността на трудовия пазар на безработни и хора в неравностойно положение, чрез квалификация, преквалификация и езикова подготовка.

За подобряване на професионалното обучение, знанията и уменията на безработните бяха организирани обучителни курсове за:

- Туристически гидове;
- Озеленители за работа в разсадници;
- Специалисти за работа с IP телефония и Интернет и др.

Подобрена бе училищната среда, чрез осигуряване на условия за извънучилищни занимания, спорт и развлечения на младите хора, като се изградиха спортни съоръжения, а в етап на изграждане е рехабилитационен център в с. Стамболово.

Осъвременена бе материалната база, обезпечаваща учебния процес, като основно бяха ремонтирани всички училищни сгради в общината – 1 Средно общообразователно (СОУ), 3 Основни училища (ОУ) и 2 Начални училища (НУ), които до септември 2008 г. бяха със статут на ОУ.

Откриха се редица търговски услуги за населението живеещо на територията на общината. Особено бързо се разви магазинната мрежа, изградиха се заведения за хранене, аптека и Интернет услугите.

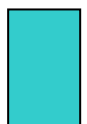
Чрез домашния патронаж са осигурени услуги подобряващи социалната интеграция на хората в неравностойно положение, както и услуги за самотните, възрастните и болните хора.

Осигурен е надежден и комфортен превоз за придвижване на децата от къщи до училище и обратно.

Подобрена бе подготовката и информираността на младите хора в областта на информационните технологии и икономиката, основана на знанието по проекта Информационен достъп.

Прозрачността при разработването на секторните политики и съвместните инициативи реализирани с неправителствените организации, бизнеса и медиите са налице. За отбелязване е, че НПО проявяват по-голяма активност от гражданите и младежите, които трудно се самоорганизируют на този етап.

Общинското ръководство поддържа високо ниво на информираност и умения на служителите в администрацията. Те са включвани в различни програми за обучение организирани както от ИПАЕИ, така и по различни проекти на други институции. Компютърно обучение, обучение по английски език, обучения за разработване и управление на проекти, управление на документооборота и други.

Цел 2.3. Подобряване услугите за граждани

Постигната е в голяма степен основната цел за подобряване услуги на гражданите, както в сферата на административното обслужване, така и в сферата на образованието, сигурността и др.

Подобряването на административното обслужване се дължи главно на работата на изградения "Център за информация и услуги на гражданите", намиращ се на партера на Общинската администрация. Той предоставя: всички видове електронни услуги за гражданите. Изградената информационна система осигурява условия както за бързо и качествено обслужване, така и за ефективен контрол, който проследява движението документите и по този начин се предотвратява просрочването на отговорите или издаването на съответния документ. Въвеждането на електронна система за документооборот „Архимед“, подпомага не само доброто обслужване, а и доброто систематизиране, архивиране и боравене с конкретните документи. Подобрена е и информираността на гражданите и фирмите, които могат да получат информация за вида на услугите, изискванията и сроковете за предоставянето им, цените и начините на плащане, кой отдел или служител ще изготви документите и т.н. Там може да се изплатят и задълженията по ЗМДТ. Предоставена е и възможност за подаване на сигнали или предложения за подобряване работата на администрацията.

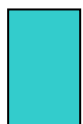
През 2008 година общинската администрация е получила сертификат за качество на услугите ISO 9001 и околната среда ISO 9014. Това е гаранция за подобреното качество на административното обслужване в общината.

Все още не е въведен он-лайн обслужване на гражданите и електронно разплащане, но се разработват проекти в тази насока. Предлагането на тези услуги изисква покритие на интернет до всички населени места от общината, изграждане на връзки между тях и закупуване на специализиран софтуер.

Не са реализирани и мерките:

- Разработване на програма за повишаване здравната култура на населението /за профилактика, здравно осигуряване и др./;
- Разработване и реализация на Програмата "Традиции и културна интеграция" с цел запазване, развитие и популяризиране на културното и природното наследство;
- Подобряване на информираността на гражданите в областта на човешките права, демократизацията на обществото, правото на труд и социална реализация на маргинализираните общности;
- Осигуряване на публичност, гражданско участие и контрол във всички етапи на стратегическото планиране, бюджетния цикъл и реализацията на планираните в ПРОП дейности.

Частично е реализирано обучение на младите хора по въпросите на съвременната комуникация, култура на поведение, работа в екип и сближаването между различните етнически общности, чрез включването им в проекти с местно, регионално значение и международен обмен.

Или най-общо казано не е разработена дългосрочна политика за активното привличане на младите хора в обучението и реализацията на мерките в различните сектори. За да станат пълноценни граждани на съвременното общество е необходимо тяхното обучение и системното им ангажиране в различните дейности. Такъв резултат на този етап не е постигнат.

Засилването на интеграционните процеси с общините от Южен Централен район, чрез разработването на съвместни инициативи, които да увеличат ефекта от обединените усилия в определени области са все още пожелание. Има някои изолирани инициативи, които не са финализирани, поради редица обстоятелства. Междубщинските инициативи изискват доста ресурси, координация, еднопосочност на интересите, добронамереност и технологично време за тяхната реализация, а това рядко може да се постигне.

Общата оценка на този приоритет е много добра, защото са предприети редица мерки за повишаване на квалификацията и образованието. Проблем си остава липсата на чуждоезикова подготовка на местното население/цел 2.1./. При нея се срещат доста трудности, поради липсата на достатъчно специалисти, които да задоволят потребностите в тази област.

По **Цел 2.2.** "Обучение и подобрена информираност на местното население за европейските структурни политики, европейските стандарти и международните пазари", има доста по-добра успеваемост, тъй като почти всеки проект включва подобна дейност. Проблемът е, че въпреки обучението не всеки може да започне да пише или да управлява проекти.

И по останалите 4 цели:

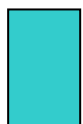
Цел 2.3. *Подобряване услугите за граждани*, има значителен напредък в тази насока, най-вече в административните услуги. Подобрена е техническата осигуреност и административния капацитет на общината.

Цел 2.4. *Благоустрояване на заобикалящата среда и създаване на условия за почивка и отдих*

Цел 2.5. *Грижа за децата и хората в неравностойно положение*

Цел 2.6. *Подобряване на социално-икономическата интеграция на хората в неравностойно положение*

Има постигнати добри резултати, като на фокус са хората в неравностойно положение – самотни, хронично болни и др.

Приоритет 3. Повишаване конкурентноспособността на бизнеса

Този приоритет цели, чрез подобряването на бизнес средата и активизирането на малките и средни фирми да се повиши тяхната конкурентноспособност. Тази основна цел се постига чрез.

Цел 3.1. Създаване на подкрепяща среда за бизнеса

Цел 3.2. Повишаване и разнообразяване на доходите и социалния стандарт на местното население

Цел 3.3. Намаляване на безработицата и повишаване на заетостта

Цел 3.4. Използване на новите технологии и изграждане на кълстери

Цел 2.5. Изграждане на бизнес обединения и местни структури за подкрепа на предприемачеството.

Цитираните по-горе обучения и създадената по различните проекти заетост води до намаляване на безработицата и осигуряването на нови работни места. Само за периода са открити 115 работни места.

176-по-голямата част са с временна заетост .

Създаден бе инициативен комитет за учредяване на туристически и кълстер Източни Родопи, който да подпомага предприемачите, да съдейства за развитие на туризма и устойчивото развитие на територията.

Намаля с 6% равнището на безработицата, чрез подкрепата на съществуващите и създаването на нови бизнес инициативи.

Положиха се доста усилия за развитието на алтернативните услуги и за стимулиране на стопанската предприемчивост за разкриване на нови работни места главно в областта на туризма.

Изградиха се над 670 дка масиви от овощни насаждения – череши, в землищата на селата Силен и Светослав.

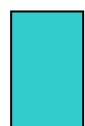
Построен е и работи гъбарник в с. Рабово, откриха се шивашки цехове в с. Жълти бряг, с. Зимовина и с. Рабово.

Разработен е и проект за проучване на гръцкия опит в развитието на различни биопродукти и подкрепата на местни земеделски производители за отглеждане на нови биопроизводства и други производства, основани на съвременните технологии и научни достижения.

Продължава развитието на традиционни за общината селскостопански производства, като тютюн и лозарство.

Трудно върви възстановяването на традиционните за района животински породи, тъй като отглеждането им е доста трудоемко и финансово нерентабилно.

Отглеждането на нови високопродуктивни породи животни, също не е много разпространено.

Поради тези трудности се възпрепятства и развитието на хранително-вкусовата и преработващата промишленост. Инвестиции има в областта на оранжерийното производство и в малка степен – във винопроизводството.

По отношение на рибопроизводството отчитаме отглеждането на риби в естествените водоеми - язовири и др., но и тук преработващата промишленост е все още пожелание.

Определени са различни зони със специално определено предназначение, но все още не е обособена Индустриална зона и не е изградена нейната инфраструктура. Създавайки по-добри условия и преференции за фирмите, рекламирайки ги и активното им включване, ще може да се привлече вниманието на инвеститорите. Не е организирана и проведена до сега планираната маркетингова и рекламна кампания за привличане на интереса на външните инвеститори към общината.

Изграждането на браншовите сдружения и други обединения на предприемачите и селскостопанските производители също изостават.

Пропуснатите и забавени партньорства с представителите на бизнеса възпрепятстват реализацията на редица стопански инициативи, които могат да осигурят още нови работни места и да подобрят стандарта на живот на местното население.

В тази насока бе реализиран проект "Развитие на публично-частни партньорства за изграждане на инвестиционни зони" с цел обособяване на две зони - туристическа в района на с. Долно черковище и индустриална в района на с. Силен.

Отчитаме, че са необходими още усилия и стъпки, както от страна на публичния сектор-общината, така и от бизнеса, насочени към реализиране на публично-частни инициативи.

Развитието на оранжерийното производство, също изостава, въпреки че бе разработен такъв проект за финансиране от СИФ, но не беше одобрен.

Като цяло може да се заключи, че най-слаби резултати при реализацията на ОПР има по този приоритет. Повишената конкурентноспособност на фирмите в малките общини е доста труден процес, изискващ много усилия и обществен консенсус.

Приоритет 4. Устойчиво и балансирано местно развитие

През периода продължи поддържането на чиста околната среда и ландшафт около значимите природни и исторически обекти, използвани за развитие на туристическите услуги, което прави община Стамболово една от най-чистите в екологично отношение общини в региона.

През периода голяма част от целите на приоритет 4 бяха постигнати. Разработени бяха интегрирани политики за трансгранично сътрудничество и съвместните инициативи с Р. Гърция и Р. Турция в областта на устойчивото развитие, опазването на културното разнообразие, биоразнообразието и околната среда.

Разработена бе програма с конкретни мерки за съхраняване на природното богатство /особено орнитологичното разнообразие и растителните видове/и бе предложена местността Долно черковище да се превърне в защитена местност.

Цел 4.1. Развитие на интегрирано земеделие и щадящи природата дейности, основани на технологичните новости.

Развитието на земеделието е традиционно, съвременно и органично, но във всички случаи не води до замърсяване на околната среда.

Изграден бе Разсадник за традиционни дървесни видове в с.Маджари, с цел подобряване на хабитатите. Бяха залесени 50 дка с черна липа.

Цел 4.2. Интегриране на природозащитната дейност с предприемачеството, чрез изграждане на публично-частни партньорства

Все още не е разработена Програма "Да запазим заедно биоразнообразието и природната среда!", подкрепяща конкретни стопански инициативи не замърсяващи природната среда и не нарушаващи природното равновесие. Изискванията на НАТУРА 2000 до известна степен регламентира дейностите застрашаващи устойчивото развитие на територията. Разработването на подобна трансгранична програма е планирана в депозирания вече пред МРРБ проект по Програма ФАР-ТГС България – Гърция, 2006.

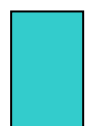
Планирани са залесителни мероприятия с липа и акация на 40 дка ерозирани терени.

Цел 4.3. Съхранение и ефективно управление на общинския горски фонд

Плановите залесителни мероприятия и обновяването на горския фонд се провеждат съобразно изработените залесителни проекти.

Многофункционалното и екологосъобразно използване на горския фонд не е добре планирано и координирано, но също е включено в разработен и депозиран проект.

Планират се различни залесителни дейности, както от страна на общината, така и от страна на горовладелците и неправителствените организации и част от земеделските производители.

Цел 4.4. Опазване на биологичното разнообразие

Районът се отличава с едно от най-богатите в орнитологично отношение общини в Европа. Изградената площадка за хранене на лешоядите ще продължи да се използва и в бъдеще, като се комбинира с наблюдение и грижа над гнездящите в общината двойки белоглави лешояди. До този момента е разработен такъв проект и се кандидатства за финансиране на тези дейности, както и за мониторинг над лешоядите.

На територията на общината съществува една ЗМ "Големия сипей", както и земи по НАТУРА 2000, където се налага да се контролира стопанската дейност. Има изпратено предложение до МОСВ за още една ЗМ "Долно черковище". Тази политика се подкрепя от местното население и ключовите фигури. Опазването на околната среда от замърсяване с промишлени и селскостопански производства се реализира не само от оторизираните контролни органи, а е резултат от изградени мрежи, партньорства и сътрудничество с различни НПО и екологични организации.

Цел 4.5. Изграждане на алтернативни енергийни източници

На този етап няма такива, но в момента са разработени 7 частни проекта за изграждането на подобни съоръжения.

Обобщение:

Подкрепата на селскостопанските производители, занимаващи се с развитието на устойчиво селско стопанство, не замърсяващо околната среда все още е слабо развито, но със стартирането на мерките от Програмата за развитие на селските райони тази дейност ще се разшири осезателно.

Все още няма местен център, който да осигурява качествени услуги за селскостопанските производители и предприемачите. Планираният Общинския център за устойчиво развитие по всяка вероятност ще бъде заместен от МИГ, който ще има същите функции.

Внедряването на екологичните производства и приложението на нови технологии, запазващи природното и културното наследство и осигуряващи устойчивото развитие на територията е доста труден процес. Осигуряването на екологично чисти продукти изисква много усилия и познания в областта на органичното земеделие, а липсва информация, опит, консултации с експерти. Липсват финансови ресурси и убеденост, че тази дейност ще намери своето място и най-вече своя пазар.

Организирането на разделно събиране, преработка и ефективно използване на различните видове отпадъци остава за един по-късен етап. Все още общината не е готова за тази крачка, но има известна нагласа.

Разработването и реализирането на програма за въвеждане и утвърждаване на местни екологични марки и производства, може да стане реалност след обособяването на такава група производители от минимум десет човека.

Все още отглеждането на маслодайни култури, като: мента, фъстъци, лавандула, сусам и др. не се предпочита от селскостопанските производители.

Същото се отнася и към оформянето на масиви с: малини, ягоди, касис, арония и други култури, за които местните почви и климат са благоприятни.

По-голям интерес има към изграждане на градини със селскостопански култури като: орехи, бадеми, лешници и др., както и към изграждане на овощни градини.

Местните земеделски производители не са достигнали до нивото да затворят цикъла на производство, като изградят преработващи производства на селскостопанската продукция, основаваща се на шокото замразяване, сушенето, новите технологии и др. Това за тях все още е доста голяма инвестиция, производството им е непознато, а това ги плаши и задържа развитието на процесите.

Засаждат се дървесни насаждения от черници, акация, тополи и други. Разработен бе проект за 295 дка. Планира се засаждането на акация на изоставени и ерозирани земеделски земи.

Развитие на нови производства на основата на биотехнологиите /като производство на биоторове, екологично чисти продукти и др./ е все още само намерение на част от земеделските производители.

Развито е пчеларството, но трудно се възражда бубарство. В общината има спечелени проекти за развитие на пчеларството.

Изграждането на ферми и стопанства, развиващи алтернативно земеделие и прилагащи съвременните научни достижения става бавно, но има демонстриран интерес. Особено в областта на селския, екологичния и културния туризъм.

Опазването на биоразнообразието, чрез повишаване на информираността на местното население и неговото включване в инициативите насочени към съхранението на природната среда се реализира чрез проекта „Полет над границите“.

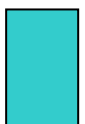
Контролирането на стопанската дейност в Защитената местност “Големия сипей”, съгласно ограниченията, наложени от нормативната база се извършва съвместно с РИОСВ и екологичните организации.

Част от по-големите язовири са отдадени под наем. Полагането на грижи за язовирите и районите около тях, както и осигуряване на безопасността на хората се осигуряват от общината и от стопанисващите водоемите в съответствие с договорените клаузи.

Създадени са условия за екологична експлоатация и опазване на изворите и водните басейни от промишлени и други замърсявания, посредством контрол от страна на общината и Басейнова дирекция - Пловдив.

Разработен е проект за почистване и укрепване на бреговете на р.Арда и нейните притоци.

Особено активно бе подобро крайпътното, крайдворното озеленяване и благоустрояването централните части на с. Стамболово. В общината почти

липсваха зелени площи и градинки. Сега в общинския център са изградени градинки от двете страни на основната улица по цялото протежение на селото.

Не бе популяризирана и реализирана програмата "За чист и уютен дом", включваща местното население в инициативите за хигиенизиране и озеленяване на публичните пространства, дворовете и районите около тях. Не бе организирано и пролетно почистване през месец април, в което да се включват: общината, фирмата за сметопочистване и сметоизвозване, по-големите фирми, учениците и гражданите. Но във всички населени места е организирано сметопочистването и сметоизвозването, които се извършват системно без закъснения.

Засилиха се интеграционните процеси със съседните общини от Кърджалийска и Хасковска област, за постигане на максимален ефект за устойчивото развитие на региона. С общините Маджарово и Ивайловград беше създаден местния МИГ, който ще подкрепя комплекс от мерки за развитие на селските райони на базата на подхода ЛИДЕР.

На този етап не са обединени усилията при реализирането на значими за общините проекти в областта на инфраструктурата, икономическото, социалното и културното развитие.

Устойчивото и балансирано развитие на общината е факт. Развитието на промишленото и селскостопанското производство е съобразено с опазването на природните и културните ценности на общината. Полагат се грижи за подобряване на екологичната обстановка, чрез развитието на не замърсяващи околната среда промишлени и селскостопански производства и активни залесителни дейности.

Запазването на биологичното разнообразие и природните ценности е резултат от ясна общинска политика, грижа за околната среда, активни инициативи свързани с мониторинга и опазването на местните биологични видове, провеждане на редица екологични инициативи, както и грижи за подобряване на хабитатите.

Приоритет 5. Развитие на туризма

Този приоритет може да бъде осъществен на базата на постигането на трите основни цели:

Цел 5.1 *Обособяване и изграждане на туристически зони*

Цел 5.2 *Маркетинг и реклама на местните селскостопански и туристически услуги*

Цел 5.3 *Развитие на туризма, на туристическите и обществените услуги.*

В този приоритет се отбелязва сериозен напредък, тъй като се реализираха поредица от проект в този сектор. Не бе изграден планирания Туристически информационен център ("ТИЦ") "Кован кая", но се изгради Телецентър - Стамболово, който предлага голяма част от планираните услуги за бизнеса /<http://www.teleaccess.info/>. Услугите в областта на туризма и екологията могат да се намерят на изработените сайтове: <http://www.rhodopes.net>, <http://www.flyingoverborders.net/>. В момента е разработен и депозиран проект за изграждане на туристическия център "Кован кая".

Започна да се изгражда базата данни за географските, икономическите и природните дадености на общината и областта. Събира се информация за туристическите обекти, атракциите, дестинациите. Не се приемат все още заявки и резервации за нощувки, но след официалното откриване на хотелските комплекси и стартирането на новите проекти, ще може да се предлага и тази услуга.

Обособена бе туристическата зона в с. Долно Черковище /Туристическа зона – "Кован кая"/. Изгради се и "Вилното селище" – с. Балкан. Все още не са обособени планираните туристически зони в селата: с. Рабово, с. Бял кладенец, с. Голобрадово и с. Силен.

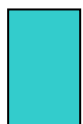
Изградените инфраструктурни обекти свързани с културния и екологичния туризъм, както и предлагането на нови туристически услуги е сериозна подкрепа за местните хотелиери, ресторантьори и земеделските производители, свързани с развитието на туризма.

Особено активно се работеше за създаването на туристическите маршрути в общината и региона и тяхното популяризиране. Проблемите са свързани с координацията и обслужването, тъй като маршрутите изискват създаването на интегрирани туристически продукти, чието завършване изисква време, тъй като тяхното създаване е свързано с нови партньорства, работа в мрежи и сериозни инвестиции.

Трансграничното сътрудничество и съвместните инициативи с Р. Гърция и Р. Турция доведе до реализацията на поредица от културни, туристически и екологични събития, включени в рамките на 6 проекта. Обединените усилия и развитието на поредица от съвместни инициативи в областта на туризма и околната среда са вече факт. Изградените партньорства, трансгранични мрежи и политики, са една сигурна основа за подобряване на туристическия обмен и развитието на интегрираните туристически услуги. Разработени и депозиран са още 4 трансгранични проекти, 2 транснационални и 2 трансрегионални.

Общината сама организира и се включи в организираните общорегионални рекламни кампании с цел популяризиране на местните атракции в страната и чужбина. Изработени бяха атрактивни рекламни материали за природните и културните забележителности, намиращи се на територията на общината.

Проведено бе маркетингово проучване на потенциалните потребители на туристически услуги и са набелязани конкретни мерки за тяхното привличане.

Поддържана и обновявана бе Интернет страницата на общината и бяха създадени две нови страници на български и английски език, на които се представят културните и екологичните обекти в община Стамболово - посочени по-горе: <http://www.rhodopes.net>, <http://www.flyingoverborders.net/>.

Продължи организирането на местните културни празници и прояви, издигащи ролята и значението на общината като място с активно развитие на туризма и туристическите услуги. Развиха се и нови, както се разшириха и съществуващите, на базата на трансграничното сътрудничество и новите възможности за това.

Недостатъчно е все още представянето на местните занаяти, техните производства, чрез организиране на рекламна кампания. Подкрепата за селскостопанските производители и занаятчиите, произвеждащи стоки, обслужващи туристите е залегнала в разработените проекти, които ще се реализират през следващите години.

Все още не е разработена Програмата "Да запазим културното и природното наследство за бъдещите поколения!", но се реализираха редица подобни дейности в тази област. В момента се подготвят други по Програма за трансгранично сътрудничество България-Турция свързани с обmena.

Макар и бавно започна оформянето на техническата и търговска инфраструктура в близост до туристическите обекти.

Създава се и система от мерки, които са насочени към подобряването на условията за увеличаване на местните приходи от туризъм и услуги за посетителите на общината.

Проведоха се археологически разкопки на Лъвската скала и в околностите на м. „Кован кая“.

Изградиха се 2 детски и спортни площадки, доизгради се и общинския стадион и прилежащата му инфраструктура.

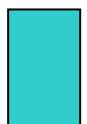
Все още не е изградена и оборудвана закрыта спортна зала.

Санирани са сградите на ЦДГ в с.Стамболово и с.Голям извор, както и на ОУ - с.Жълти бряг. Разработен е и проект за санирането и на сградата на община Стамболово.

Не са изградени местни обекти, които да осигурят услуги и атракции за туристите, тъй като хотелската база е току що завършена, а това е основна необходимост за оставането на туристите на територията на общината. Сега още по-активно ще се търсят допълнителни възможности за тяхното по-дълго задържане на територията на общината.

Завършва изграждането на туристическа хижа в с. Тънково и достъпа до нея. Предстои построяването на ски писти оборудвани със ски влек. Тази инициатива ще доведе до увеличение на туристическия поток, особено с интереса към зимните спортове, които не са развити в областта.

Осигуряването на спокойствието, безопасността, обществения ред и сигурността на гражданите се осигурява от ПУ – с.Стамболово.

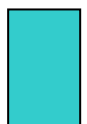
Създадена бе и противопожарна служба към РС ПАБ-Хасково в с. Долно Ботево.

Предстои възобновяването на традиционното за община Стамболово надсвирване, като се разшири обхвата и участието на изпълнителите /включат се представители от съседните балкански страни/ и се превърне в основна културна атракция за общината.

Има заявен интерес от инвеститори за изграждане на голф комплекс и вилно селище и атракционни в непосредствена близост до с. Стамболово.

Утвърди се като традиция ежегодното организиране на Пленера на художниците от балканските страни в местността "Токмакли", като се издигна неговата роля и значение за културното сближаване и популяризирането на културната идентичност на местното население. Организирани са и картинни изложби в м."Аул кая", в гр. Александропулис /Гърция/и на о-в Самотраки/Гърция/.

Развитието на туризма е най-бързо развиващия се сектор в община Стамболово през последните 3 години. Направиха се сериозни инвестиции в този сектор, подобри се достъпа до културните обекти, осигури се широка информираност и реклама, проведеха се археологически разкопки и се изгради площадка за хранене на лешоядите. Разрасна се търговската мрежа и се подобри обслужването на гражданите и гостите на общината. Осигуриха са нови услуги, създадоха се нови структури и нови партньорства. Изградиха се трансгранични мрежи и се установиха международни контакти.

Оценка на използването на финансовите ресурси и процедурите за управление и наблюдение

Общата оценка на изпълнението на ОПР, на неговите цели и приоритети е много добра. Реализираните през периода 42 бр. проекти показват, че общината е използвала в максимална степен възможностите на предприсъединителните инструменти, като е разработила и реализирала в максимална степен планираните в ОПР мерки. Постигнатите добри резултати се основават на изградените устойчиви местни, регионални и трансгранични партньорства, които са осигурили допълнителни финансови ресурси за развитието на местната инфраструктура, подкрепата на МСП и осигуряването на услуги за гражданите и туристите.

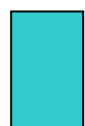
Използвани са средства от държавния, от общинския бюджет, от Програма ФАР, САПАРД, банкови кредити, ОП „РР“, ОП „Развитие на човешките ресурси“ и др., което говори за умело съчетаване и допълване на различните финансови източници. Реализирането на проектите е свързано с изпълнението на планираните приоритети, цели и мерки. Друг положителен резултат е, че проектите са координирани, като всеки нов се допълва или надгражда върху вече постигнатото.

Стратегическото планиране на местното развитие е дълъг процес, който в момента не налага актуализиране на стратегическата част на ОПР, въпреки променената среда и новите условия. Особено през последните години след влизането ни в ЕС средата се промени доста динамично. Това безспорно наложи необходимостта от адаптация на планираните мерки и проектите. До този момент не е правена текуща оценка на резултатите от изпълнение на ОПР. В настоящата оценка е направен прецизен социално-икономически анализ на ситуацията в общината, посочени са новите финансови източници и на тази база е актуализирана Индикативната финансова таблица. В програмата механизмите за реализацията на плана и отговорните за изпълнението институции не се променят, сроковете и отговорниците за мониториране на резултатите също се запазват.

При възникнала необходимост Кметът на общината със заповед създава група за наблюдение на ОПР.

Функциите на групата за наблюдение на ОПР са следните:

- разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана;
- периодично извършва преглед на постигнатия напредък в изпълнение на плана;
- разглежда резултатите от изпълнението на мерките и степента на постигане на целите;
- разглежда резултатите от междинната оценка, когато такава е възложена;

- разглежда предложения за преразпределение на средствата по мерките;
- прави предложения за изменения на плана с цел подобряване на неговото изпълнение.

ОПР се подлага на предварителна, междинна и последваща оценка. Кметът на общината преценява каква процедура да избере. Оценка може да бъдат възлагани:

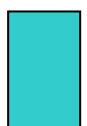
- по реда на Закона за обществените поръчки на независима професионална организация;
- на друг общински орган, работна група или по друг определен от кмета начин. Това би могла да бъде същата структура, която е координирала реализацията на плана и упражнявала надзор по неговото осъществяването.

Тази междинната оценка е възложена с Договор и включва:

- Ситуационен анализ на социално икономическото състояние на общината;
- Измерване динамиката на изпълнение на ОПР въз основа на регламентираните индикатори;
- Оценка на постигнатите резултати от изпълнението на ОПР и програмата;
- Оценка на степента на постигане на съответните цели;
- Оценка на използването на финансовите ресурси и процедурите за управление и наблюдение.

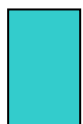
Оценката се базира на подробен ситуационен анализ, описание на новите европейски програми, структурни фондове и други алтернативни финансови източници.

На базата на проведените срещи и обсъждания е актуализирана Индикативната финансова таблица и са разработени проектните фишове, описващи набелязаните за реализация проекти през следващите 2 години.

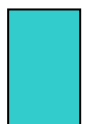

Препоръки направени на базата на междинната оценка:

- Необходимо е да се повиши информираността на младите хора за перспективите в развитието на общината, региона, фирмата, с което да се ограничи, неопределеността на техните очаквания за промените в заетостта и безработицата, с цел намаляване на миграцията;
- Активно включване на младежите и гражданите в местните инициативи;
- Подобряване координацията между представителите на различните сектори и общината, както и подкрепата за създаване на различни бизнес сдружения и организации;
- Активизиране дейностите по популяризиране на алтернативните на традиционните селскостопански производства, както и подкрепа за въвеждането на органичното земеделие и отглеждането на нови селскостопански производства.
- Активно сътрудничество между представителите на публичните институции и бизнеса, изграждане на мрежи, местни и регионални обединения, междуобщински, секторни, трансгранични, международни и др.;
- Развитие на интегрирани туристически услуги и изграждане на клъстери;
- Създаване на условия за подкрепа на МСП и подобряване услугите за предприемачите;
- Привличане вниманието на различни инвеститори за разкриване на нови работни места, както и запазването на съществуващите.
- Създаване добри условия на живот, чрез благоустрояването на населените места и изграждането съвременна пътна, техническа и социална инфраструктура.
- Продължаване изграждането, рехабилитацията и реконструкцията на техническата и социалната инфраструктура;
- Подкрепа на селскостопанските производители в усилията им да затворят кръга на производство, като изграждат преработващи за селскостопанската си продукция предприятия;
- Активна маркетингова и рекламна кампания за популяризиране на местните дадености и привличане вниманието на потенциалните посетители на общината;
- Продължаване на активната политика за опазване и съхраняване на природното богатство като се активизират превантивните дейности водещи до съхранение на екологията и биологичното разнообразие;
- Реализиране на различни инициативи опазващи културното наследство, подобряващи информираността и достъпа до културните обекти;

- Широко използване на алтернативните енергийни източници;
- Разширяване на международните контакти и сътрудничество и реализиране на съвместни инициативи, базирани на европейския опит и ноу-хау;
- За оптимизиране на институционалното взаимодействие при създаване на алтернативна заетост може да се препоръча подобряване на информационната осигуреност на всички институции и участници в пазара на труда относно реалното състояние и тенденциите в развитието на местната икономиката и на пазара на труда в частност.
- Важно е да се създадат условия и възможности за повишаване на чуждоезиковата подготовка на местното население и особено на младите;
- Необходими изглеждат и мерките за повишаване информираността на работниците и служителите за техните и на работодателите им права, свързани с професионалната квалификация и преквалификация.
- При формирането и провеждането на местно ниво на политиката в областта на професионалната квалификация и преквалификация да се има предвид вероятността, че новоразкриваните работни места ще бъдат предимно за квалифицирани работници и специалисти по определени професии и в определени отрасли.
- Организацията, предоставящи обучителни услуги, могат да съобразят своята дейност с предпочитаните от работодателите краткосрочни форми на обучение – с или без откъсване от производството.

Заклучение

Около 35% от изпълнението на мерките включени в ОПР на община Стамболово са реализирани до края на 3-та година, което прави степента на постигане на неговите цели висока.

Целите по приоритети са постигнати в различна степен, както следва:

По Приоритет 1. Подобряване на инфраструктурата

Най-много реализирани мерки има по Цел 1.1. "Рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова пътна и улична мрежа";

Най-малко е реализираното по Цел 1.3. "Изграждане и използване на система от алтернативни енергийни източници".

Останалите цели имат средна степен на изпълняемост.

По Приоритет 2. Развитие на човешките ресурси с най-ниска степен на изпълнение е Цел 2.1. "Повишаване на образованието, квалификацията и чуждоезиковата подготовка на местното население", всички останали цели имат изпълнение на една трета от планираните мерки.

Минимален превес имат изпълнените мерки по Цел 2.5. "Грижа за децата и хората в неравностойно положение".

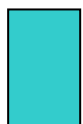
Като цяло изпълнението на мерките по този приоритет е най-равномерно разпределено и се вижда, че е работено комплексно.

С най-ниска степен на изпълнение е **Приоритет 3. Повишаване конкурентноспособността на бизнеса**. По него са реализирани най-малък брой мерки.

Избирателно са изпълнявани и мерките за постигане на целите по **Приоритет 4. Устойчиво и балансирано местно развитие**, където има активност при реализацията на мерки за изпълнение на Цел 4.3. "Съхранение и ефективно управление на общинския горски фонд" и Цел 4.4. "Опазване на биологичното разнообразие", но по останалите цели не е работено достатъчно.

Сравнително равномерно и доста активно са изпълнявани и мерките за постигане на трите цели по **Приоритет 5. Развитие на туризма**. По този приоритет е работено активно и са постигнати добри резултати в сравнение с периода от 2005 г. Постиженията по този приоритет отварят нови възможности за надграждане и доразвиване на постигнатото, за включване на нови субекти, за изграждане на нови партньорства и за бързото адаптиране на общината и на местните ключови фигури към новите изисквания и възможности на ЕС.

Реализираните проекти от общината са приложени към междинната оценка, но има и проекти които са реализирани в партньорство, които не са отразени в таблицата.

Отчитайки новата кохезионна политика на ЕС и степента на изпълняемост на ОПР възниква необходимостта от неговата актуализация в частта му за планиране на нови мерки, които да обслужват целите и приоритетите, но да са съобразени с новите европейски и национални изисквания и с възможностите на европейските структурни фондове.

Предвид предстоящите нормативни промени в стратегическите документи на всички нива, екипа предлага да се изчака актуализирането на стратегическата част на ОПР до актуализирането на стратегическите и плановите документи на по-горните нива.

На този етап е необходимо предприемането на следните действия:

- Да се идентифицират новите финансови източници;
- Да се актуализира Индикативната финансова таблица;
- Да се разработят проектните фишове за реализация на основните проекти, залегнали в индикативната финансова таблица.

През следващата година, след разработването на необходимите стратегически и планови документи, с които трябва да се съобрази ОПР, да се пристъпи към актуализиране на мерките и реструктуриране на стратегическата част на ОПР.

Направената актуализация на този етап е съобразена с променената нормативна среда. Базирана е на изградените местни, регионални, национални и международни партньорства и отчита новите възможности свързани с членството ни в ЕС.

Приложение : Проекти на община Стамболово: Реализирани до м. септември 2008

Индикативна финансова таблица - /в хиляди Евро/																			
Финансова таблица на План за развитие на община Стамболово за периода 2007-2013																			
№	Приоритети/ Мярка / Година	общо финансиране	Национално съ-финансиране					Европейски съюз						Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми	Препристъдени програми на ЕС			
			Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Общо	Кохионен фонд	ЕФРР	ЕСФ	Друго ФЕОГ А, СФОП , НДФ				Японско посолство, Швейцарска програма	ФЕЕ	САПАРД, PHARE и др.
				Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества: ПУДОО С, "ПИП" ЕАД												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
1	ПРИОРИТЕТ 1 - Подобрване на инфраструктурата Мярка 1.1. Изграждане на нови транспортни комуникации осигуряващи пряка връзка между - населените места - новопостроените участъци от магистралата; - населените места на общината; - общината със съседните общини.																		

Междинна оценка на Общинския план за развитие

6	Проект 1.1.5 Път Стамболово – Хасково – 2008 г. (В етап на СМР на пътя от изпълнител, определен от Областно пътно управление)																		
	"Изграждане на местен път "Кладенец - Зимовина" (възложител МЗХ)	280	280	280	280					0								0	
	Асфалтиране на общински път НКV 1170/ III-505, Корен - Малък извор/ Кралево - Кладенец – Зимовина , от км. 09.000 до км. 12.000/, община Стамболово.	75	75	75		75				0									
8	Проект 1.1.7. Отсечка Тънково - бившата туристическа хижа – 2009 г. Забележка: Част от проект: "Трансграничен център за еко-туризъм в община Стамболово" (по ТГС България - Гърция)	62	0	0						0									62
12	Проект 1.1.11 Разработване и изпълнение на проекти за: рехабилитация на други отсечки и осъвременяване на пътната инфраструктура – 2007 – 2010 г., в т.ч. проект за: 1. „Реконструкция на път, със стар № М2, М6, III - 5072, от Разклон с. Поповец-Сестринско - с. Пътниково - с. Светослав ”; 2. „Реконструкция на път с. Маджари - с. Войводенец – с. Долно поле – с. Долно черковище ” 3. „Реконструкция на път НКV 2175, със стар № 50534, III - 593, с. Пчелари - с. Светослав - с. Бял кладенец” 4. „Реконструкция на път НКV 2177, със стар № 50526, III – 593, с. Воденци – с. Пътниково”	60	60	60		60				0	0	0							

13	ПРИОРИТЕТ 1 - Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.2. Изграждане на отсечки и инфраструктура, осигуряващи полесен достъп до конкретни природни и исторически обекти, и благоустройство около тях;																
16	Проект1.2.3. Изграждане на паркинг,площатка за отдих и наблюдение на природна забележителност “Скалните ниши” до с. Долно черковище – 2008 г. Забележка: В рамките на проект: BG – 2004/016-782.01.03.03.03.07; “Магнетизмът на скалните паметници в Източните Родопи”																
22	ПРИОРИТЕТ 1- Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.3. Благоустройство на уличната мрежа, тротоарите и пътните банкети																
	"Благоустройство на централна улица и площад в с. Стамболово, община Стамболово, област Хасковска"	105	105	105		105			0								
	ПРИОРИТЕТ 1- Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.4. Реконструкция и модернизация на общинската пътна мрежа																
28	Проект 1.4.1 Ремонт на улици в с. Долно черковище – 2007 г.	756	756	756	756	0	0		0								
	Проект 1.4.2 Ремонт на улици в с. Рабово – 2007 - 2008 г. Забележка: Ремонтирани 4 улици с финансиране по програма САПАРД	50	0	0					0								50

Междинна оценка на Общинския план за развитие

29	"Рехабилитация (частична) на улици в селата на община Стамболово"	306	306	306		306	0	0								
	"Рехабилитация на част от общинската пътна мрежа" (2005 - 2006 г.)	370	370	370			370	0								
	"Възстановяване на пътна отсечка с. Тънково – с. Голям извор"	45	45	45			45	0								
36	ПРИОРИТЕТ 1- Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.8. Изграждане на канализационна мрежа във всички населени места на общината															
39	Проект 1.8.3 Изграждане на канализационна мрежа в с. Долно черковище - 2008 г.	231	231	231	0	0	231	0	0	0						
42	Проект 1.8.6 Изграждане на канализационна мрежа в останалите населени места на общината – 2008-2013 г.															
	Проект 1.8.6.1. Изграждане на канализационна мрежа с ПСОВ в с. Малък извор 2007 - 2008 г.	528	528	528			528	0								
	Проект 1.8.6.2. Изграждане на канализационна мрежа с ПСОВ в с. Кладенец 2007 - 2008 г.	528	528	528			528	0								
	Проект 1.8.6.3. Изграждане на канализационна мрежа с ПСОВ в с. Кралевево 2007 - 2008 г.	530	530	530			530	0								

Междинна оценка на Общинския план за развитие

45	ПРИОРИТЕТ 1- Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.11. Поддържане и модернизиране на водоснабдителната и канализационната мрежа във всички населени места за създаване на адекватна на съвременните изисквания ВиК инфраструктура	0	0	0					0						
	“Водоснабдяване на с.Жълти бряг”	118	118	118			118		0						
	“Подобряване на положението и включване на етнически малцинства в неравностойно положение със специална насоченост към ромите” <i>Проектът се финансира по Програма ФАР (МРРБ), ВГ 2005/017-353-01.03. "Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване състоянието и интегрирането на малцинствени групи в неравностойно положение, със специален фокус върху ромите"</i>	152	0	0					0						152
54	ПРИОРИТЕТ 1- Подобряване на инфраструктурата Мярка 1.16. Изграждане и възстановяване на напоителните полета в землищата в които има водоизточници и условия за напояване;														
56	Проект 1.16.1 Изграждане на поливна мрежа “Рабово-Долно черковище-Силен” – 2010 г. (възложен от МЗХ)	0	0	0					0						
	“Възстановяване на напоително поле: Балкан – Царева поляна” (възложен от МЗХ)	260	260	260	260				0						

Междинна оценка на Общинския план за развитие

87	ПРИОРИТЕТ 2. - Развитие на човешките ресурси Мярка 2.8. Осъвременяване на материалната база обезпечаваща учебния процес																	
88	Проект 2.8.1 Изграждане на ЦДГ с. Пчелари – 2007 г.	160	160	160	110	50			0			0						
89	Проект 2.8.2 Реконструкция и обзавеждане на останалите детски градини в общината – 2008 – 2012 г.																	
	<i>Проект 2.8.2.1: “Изграждане на ЦДГ с. Лясковец” (2004 - 2006 г.)</i>	205	205	205	205				0									
	<i>Проект 2.8.2.2.: “Инвестираме в нашето бъдеще чрез СМР и обновяване на МТБ на ЦДГ” “Звездичка” с. Стамболово”.</i>	200	0	0					200		200							
	Ремонт на сградата на ЦДГ с. Силен, община Стамболово, област Хасковска.	45	45	45		45			0									
	<i>Проект 2.8.2.3.: “Ремонт на ОУ – с. Силен и изграждане на локална отоплителна инсталация”</i>	44	44	44	44				0									
	<i>Проект 2.8.2.4.: “Основен ремонт на сградата на СОУ-с. Стамболово”</i>	134	134	134		134			0									
	<i>Проект 2.8.2.5.: “Изграждане на отоплителна инсталация в сградата на ОУ “Кирил и Методий” с. Ж.бряг</i>	28	28	28	28				0									
	<i>Проект 2.8.2.6.: “Строителство на спортна площадка в село Стамболово”</i>	44	44	44		44			0									

Междинна оценка на Общинския план за развитие

92	ПРИОРИТЕТ 2. - Развитие на човешките ресурси Мярка 2.9. Разкриване на нови медицински центрове в периферните на общината населени места														
93	Проект 2.9.1 Създаване на "Рехабилитационен център – Стамболово" – 2007 - 2008 г.	235	0	0				0						235	
	Проект " Създаване на Хоспис "Медикал Асистанс"- Стамболово"	180	0	0		0		0							180
96	ПРИОРИТЕТ 2. - Развитие на човешките ресурси Мярка 2.10. Осъвременяване оборудването на съществуващите медицински центрове и подобряване на здравно-медицинското обслужване на гражданите.	0	0	0				0							
109	Проект 2.14.1 Изграждане и оборудване на "Център за домашен социален патронаж" с общинска трапезария за район Стамболово – 2010 г. <i>Забележка:</i> Реализиран проект по социален патронаж "Не сте сами"	42	0	0				42			42				
112	Проект 2.15.1 Закупуване на автобуси и микробуси за превоз на учениците и децата от детските градини – 2007 – 2008 г. (финансиране от МОН)														
141	ПРИОРИТЕТ 3. Повишаване конкурентноспособността на бизнеса Мярка 3.12. Подобряване на комуналните и административните услуги за гражданите		0	0				0							

Междинна оценка на Общинския план за развитие

142	Проект 3.12.1 Доизграждане на “Фронт офис” и актуализация на предлаганите услуги - 2007г.	60	60	60	60	0									
143	ПРИОРИТЕТ 3. Повишаване конкурентноспособността на бизнеса Мярка 3.13. Изграждане на Индустриална зона														
144	Проект 3.13.1 Отреждане на терени за индустриална зона с изградена инфраструктура. <i>Забележка:</i> Реализиран проект “Развитие на публично-частни партньорства за изграждане на инвестиционни зони”	18	0	0		0									18
157	ПРИОРИТЕТ 4. Устойчиво и балансирано местно развитие Мярка 4.1. Разработване и изпълнение на интегрирани политики за трансгранично сътрудничество и съвместните инициативи с Р. Гърция и Р. Турция в областта на устойчивото развитие, опазване на биоразнообразието и околната среда-2007-2013 г.	0	0	0		0									
	"Традиционна културна мозайка" - BG2004/016-715.02.01 (ТГС България-Турция)	42	0	0		0									42
	Проект с партньорството на СВР, Хасково - водеща организация: “Магнетизъм на скалните паметници в Източните Родопи” BG – 2004/016-782.01.03.03.07 (ТГС България-Гърция)	186	0	0		0									186

Междинна оценка на Общинския план за развитие

	Проект с партньорството на СБР, Хасково - водеща организация: "Полет над граници" - BG2004/016-782.01.03-03	134	0	0					0							134
216	ПРИОРИТЕТ 5. Развитие на туризма Мярка 5.19. Изграждане на местни обекти, осигуряващи услуги и атракции за туристите															
217	Проект 5.19.1 Основен ремонт на Туристическа хижа с. Тънково – 2009 г. <i>Забележка:</i> Част от проект: "Трансграничен център за еко-туризъм в община Стамболово" (по ТГС България - Гърция)	178	0	0					0							178
	"Доставка на съоръжение, машини и извършване на необходимите монтажни дейности в зоната за ски писта към хижа Тънково, община Стамболово"	104	104	104		104			0							
221	ПРИОРИТЕТ 5. Развитие на туризма Мярка 5.22. Да продължи ежегодното организиране на Пленера на художниците от балканските страни в местността "Токмакли" и се издигне неговата роля и значение за културното сближаване и популяризирането на културната идентичност 2007-2013 г.	0	0	0					0							
	Всичко:	6493	5014	5014	1683	982	2350	0	242	0	200	42	0	0	235	1002

